

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam
Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In
Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo
Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Qu. VI. Vtrum aliqua contemplatio acquisita poßit Theologia mystica
nuncupari?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Solvuntur dubitandi rationes.
tissimam, & impro priam, & solum posse sustineri
in eo tenui, in q[uo] d[i]positio[n]es, & media ad fi-
nem, nomine ipsius finis possunt appellari: sicut
lib[er] nominis vita contemplativa cadunt ea om-
nia, quia ad contemplationem conducunt, cum
tamen ipsa in sola contemplatione propriæ & ita-
cē consultat.

Ad secundum respondet distingendo ma-
jorem situm simplici intuitu in ipso DEO sic
denudato ab omni alia forma. Concedo, remo-
vendo actualiter per discutum prædictas formas,
nego. Dum enim meditantes istam discutim faci-
mus; DEUS est super omnia; ergo non est sol,
nec lux, nec sapientia, aut bonitas, prout nos sa-
pientiam, & bonitatem concipimus; vel hoc mo-
do; DEUS non est sol, nec lux, nec illa per-
fectio, quam ex creatura ipsi attribuimus, ergo est
super omnia, & nullo modo per ipsas cognoscibilis,
et in le cī: solum concipimus illas imagines &
formas: et cūm quas de DEO negamus, quae d[omi]no
pugnamus cum Theologia mystica, quatenus enim
contemplatio est, non est discursus, sicut eum sup-
ponas, & quatenus talis contemplatio ab aliis sub-
tilis DEUM contemplatur.

Q V A E S T I O VI.

Vtrum aliqua contemplatio acquisita possit
Theologia mystica nuncupari?

*Quid sit
contem-
platio.*

Contem-
platio secundum D. Thomam 2. 2. q[uo]d.
C 180. art. 1. & 3. est simplex veritatis intuitus:
postquam enim per meditationem ve[ritatem]
quāliam invenimus, in ea contemplanda fit-
mus, cūm non sit ultra cur investigetur.

*Contem-
platio a-
cquisita in
contem-
plationis
subdivi-
sionis.*

Inter plures contemplationis divisiones, quā-
lis est in Catenā mysticā resūlū, præcipua est illa, qua-
fusa, alias adquisitam, & infusam dividitur: adquisitam
possimus exercere: cūm volumus communib[us]
tantum gratia auxiliis adjuvi: cūm fiat iuxta nostrum
humanum modum operari: infusam non
nisi DEO peculiariter vocante, & auxiliis specia-
libus adjuvante, cūm sit supra modum operandi
humanum.

Subdividitur acquisita in eam, quā est per affi-
rmationem, quando licet DEUM sub aliquo for-
ma poli tiva concipimus: & in eam, quā est per
negationem, quando ipsum ab omnibus formis &
imaginibus denudatum intruerit: & in eam, quā es-
si per actum fidei simplicissimum, & universali-
lem, quo DEUM ut quoddam totum per se est: si-
mum, & incomprehensibile contemplatur. Quibus
supponit ex dictis in catena, & infra dicen-
dis,

Ratio oritur dubitandi, quia communite Do-
ctores, qui loquuntur de Theologia mystica, eam
ur quid divinum, & incomprehensibile inspicunt, nec
purant posse aliquem ad eam pervenire, nisi variis
prærogationibus passim, multisque charismatibus
praeveniunt, & specialissima grata Spiritus sancti
ad illam eleverit. Confirmatur, quia D. Diony-
sius quoties loquitur de illa Theologia, eam ut
divinissimam extollit, statimque in 1. capite hujus
libri valde supernaturalem, & inf. lam incusat,
sub exemplo Moysis Exod. 24. qui jam purificatus
& non solum a populo, sed a sacerdotibus quo-
que segregatus ascendit ad montem: ergo cūm ex
Dionyti significatum hujus nomini acceperi-

mus, non debemus ad alia pro libitu divertere.

Dicendum nihilominus est, lice hoenomen Authoris
Theologiae mysticae anonomastice, & pro famo-
propositionis ster pro sola contemplatione infusa, & non r[ati]o & ex-
qua[m]que, sed sublimiori & supereminenti spof-
ponitur. Etiamen quoque significare aliquam ex con-
sentientia.

ploribus adquisiti, saltem cum addito adquisi-
te, ut ambiguitas evitetur. Ita ex Recensionib[us]
nostri Josephi à IESV-MARIA lib. 1. ascensus anima Lib. 1. A-
ad DEUM cap. 21. dum ponit d[omi]ni sententiam in mys-
ticā Theologiam supernaturali et illustratam;
et eam, quae mediante fidei nostro humano modo
exercerit. Et in Apologia mystica cap. 2. ubi haec
contemplationi acquisitione applicat definitionem
D. Dionysii ex cap. 7. de divin nom. affectuque san-
ctum Doctorem illam in 1. cap. Theologia
mystica docuisse: pro qua etiam sententia afferit D.
Thomam, 3. sent. dist. 34. queb. 1. a. 2. Idem sequitur
Actor libri Theologie mysticae, cuius in ca-
tena fecimus mentionem. Idem denique Autor
concordavit mystice, (quocumque ille sit, de
quo nos alibi) qui lib. 21. cap. 20. 21. & 22. hoc
explicat & probat in rationibus, tam authorita-
tibus.

Diximus vero in conclusione; aliquam ex con-
templationibus acquisitus: quia non omnis contem-
platio acquisita debet hoc nomine gaudere, nisi
illa, que DEUM, vel contemplatur negativo
modo, denudatum ab omni forma, ut supra in-
noavimus, & po[ste] est appellari primus gradus,
tanquam primus ad eam ingressus; vel illa quā
per fidem simplici & universalis actu in DEUM,
tanquam bona quoddam incomprehensibile,
& à nobis pro hoc statu ignotum & inaccessible
existit, qui secundus arque ultimus gradus
Theologie mysticae acquisitus potest dici, qui est
velut prioris complementum. Nam contempla-
tio illa, sive consideratio propria incipientium,
quā DEUS affirmativè per formas, & imagines
positivas cognoscitur, non debet talis appellari,
ut pote quā vaide discrepat ab ea, quam Diony-
sius in hoc, aliquid libet lep[er]is insinuat.

Conclusio igitur quoad primam partem de
contemplatione infusa non indiget probatione.
Quoad secundam de acquisitione, probatur primò
ex ipsa nomini etymologia; nam quatenus hæc
contemplatio est cognitio DEI theologiam sonat,
quatenus autem DEUM contemplatur obscurè,
& sine aliqua distinctione formæ, vel imaginis
mysticae bene audit.

Probatur secundò ex ipsis hominis imposi-
tione: Nam S. Dionyius non solum illam non
excludit ab illius significato, sed perspicue com-
prehendit, quatenus ad eam consequuntur plures
Timo[ne]m monit & exhortatur, ut deserat
representaciones sensibiles, atque intellectuales
operationes, &c. Quamvis enim in fine prima ap-
petit infusam ipsam Theologiam celebret, ut pro-
batur in confirmatione opposita; attamen in
principio capitis de adipiscenda acquisita pertra-
ctat, præsumptuofus siquidem esset, in & otio
sum ad infusam Theologiam discipulos induce-
re, cum ea ex solo DEI beneplacito, & non ex no-
stris meritis, aut industria dependeat; & sicut est
laudabile acquisitam appetere & procurare, ita
superbia esse & præsumptio ad infusam nostris
conatus aspirare, ut passim docent Sancti, atque
Doctores mystici.

Probatur tertio ex analogia & similitudine
cum

Primum quæfigratus huic contemplationis. cum *Mystica Theologia infusa*: sicut enim ad lumen per contemplationem puram, & denudationem objecti ab omni forma, & imagine, quasi per primum gradum ascenditur, ope doni intellectus; ita per contemplationem negativam, ad quæ intraamus per remotionem factam ex industria nostra: & sicut in illa sicut intellectus in contemplatione DEI, quæ dicitur *divina caligo*; ita in alta ultimo sicut in contemplatione obscura, quæ est per fidem: ex qua etiam contemplatione fidei facilius & expeditus intellectus elevatur donis Spiritus sancti, & ad infusionem contemplationem mysticam pervenit.

Satisfactio rationis dabit audi. Ad rationem dubitandi respondemus, quod ex Autoribus Mysticis plures in sola mystica Theologia infusa, & divina explicanda laborant, & ideo de acquisitione non tractant. Plures etiam a deo eam extollunt, ut ineffabilem vocent; quia mystica Theologia absoluè prolata pro sola illa, quæ est infusa communiter (upponit). Alii denique in ea fuisse sentient, quod nulla alia detur mystica Theologia, & quod S. Dionysius de sola infusa mentionem fecerit, sed debili, vel nullo nixu fundamento, ut ex dictis liquido constate videtur.

QVÆSTIO VII.

Vtrum in aliqua ex supernaturalibus recollectionibus partus sensitiva exerceatur mystica Theologia?

*P*ER delectationes & suavitates sensibiles solet DEUS animas adhuc teneras ad contemplationem alicere, sic enim cor deliciis spiritualibus laporatum, & quasi loporum corporalia obliterantia incipi fastidire, sensusque ab exterioribus ad interiora revocare, unde recollectionis nomen procedit. De pluribus istis recollectionibus sensibilibus regimus in *catena mystica prop. 18.* E propter illam, quam ex industria postulamus, & debemus procurare, sunt aliae, quæ nobis supernaturaliter conceduntur; inter has in primis est *Oratio*, quam vocant *recollectionis*, deinde *oratio quietus*, ad quam sequitur somnus quidam potentiarum, seu beatissimorum spirituum, deinde alia ebrietatis inquietus, & aliquando illa recollectionis magis durabilis, in qua S. Mater TERESIA dicit, solet simul inventi Martham & Mariam. In omnibus istis recollectionibus sensibilibus duo inveniuntur: unum est suavitatis illa sensibilis in corde, alterum applicatio intellectus & voluntatis in anima ad orandum.

Pio parte igitur affirmativa ratio generalis potest esse, quia in omnibus istis recollectionibus solet sensus ad interiora revocari, & et imaginatio cessare a representationibus sensibiliibus, solet etiam intellectus DEO quasi in confuso attendere, & voluntas illum sic etiam in confuso, & sub quadam generalitate amare, quæ omnia consonant cum Theologia mystica cognitione, dolcedine & amore. Particulariter tamen loquendo de illa recollectione, in qua Martha & Maria, seu vita activa & contemplativa locantur, Probatur, quia ista est una ex proprietatibus Theologiae mysticae in ultimo & supremo gradu, seu in statu unionis fructuosa, ut diximus in *catena mystica prop. 30. Resp. 4. C. 9.*

Dicendum tamen est primo, si loquuntur pra-

cise de illa suavitate sensibili, quæ solet prevente actus deliberator, sive illa proveniat naturaliter ex aliquo humore aut qualitate dilatante & exhilarante cortice ab influenza doni sapientie, cuius suavitas communicata voluntati, redondat aliquando in corpus, unde appellatur à S. Dionysio Epist. 9. ad Titum, *essa liquida profluenta*, respectu alterius, quam vocat *solidam & stabilem*, que soli voluntati propinatur: quælibet ex predictis suavitatis, vel recollectionibus, nec est Theologia mystica, nec contemplatio, nec oratio, immo nec aiquid formaliter meritum, cum antevertat a deus deliberatos, nec sit in nostra potestate illam assumere, vel relinquere: omnia tamen illa potest esse causaliter, sive dispositiva, quatenus ad orationem & contemplationem mentem allicit, unde solet ab aliquibus appellari *orationes seminariae*, ut diximus in *catena mystica quest. 18. respons. 7.*

Dicendum est secundò, loquendo de oratione, quæ in istis recollectionibus exercitur, quando mens dicta suavitatem prevente erigitur in DEUM, cognoscendum, vel eum amandum; tunc vel potest fieri meditando, quod (nisi quies illa sit valde magna) potest & debet anima procurare, ut doce S. M. N. TERESIA Epistola 18. Tomi 1. *surarum Epistolarum*, & Rev. D. Joan. Palafox Epic. Omenius in sui, do & sibi supra ead. Annotationibus. Et sic valde differt à Theologia mystica, ut jam probavimus q. s. Vel potest fieri ex eo, quod intellectus ista in cognitione cōfusa DEI praesens, & suspendit discursus rationis ex industria, animâ jam meditationibus exercita, & tunc dicetur contemplatio mystica Theologia acquisitæ, magis vel minus perfecta, secundum majorem vel minorē applicationem animæ. Vel denique potest fieri ex mera influenza doni sapientie, vel intellectus (ut frequentius accidere solet in recollectione illa, quæ dicitur *oratio quietus*, & multo magis in somno potentiarum, vel ebrietate), & tunc cognitio illa DEI confusa mysticam Theologiam infusam reduci potest: nunquam tamen erit (nisi ex aliquo privilegio, & DEO ita pro suo libitu disponente) perfecta contemplatio mystica, cum adhuc animus impurus, & ante purgationes sensibiles, & spirituales sic indispositus ad tam sublimes communicationes, & elevationes recipendas.

Hæc omnia ex terminis patent, & ex dicendis de mystica Theologia amplius innotescunt. Soluna ergo restat satisfacere objectioni, quam pro parte affirmativa adduximus pro illa recollectione, in qua videntur esse simul Maria & Martha. Et quidem posse hoc contingere, & potuisse sic in illo statu communicari Seraphica Marti, non est dubium. Ordinariè tamen loquendo, & secundum id, quod accidere solet in illo statu incipientium antepurgationes passivas, & ante statum perfectissimæ unionis fruitivæ, quævis aliqui libi videantur ita suaviter incumbere operibus vita activa, ut anima non desistat à contemplatione, & amore vita contemplativa: revera non ita est, sed vel quidam fervor voluntatis, (quo, quamvis actualiter non sit unita DEO) faciliter & alacriter operatur externe per sensus, quæ ad DEI obsequium spectant; multoties etiam inter operandum in DEUM per amorem eriguntur, unde frequentia istorum actuum interruptorum illis appetitum sensitivo, quo ipsi erga DEUM feru-

tor.